

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
dhr. drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Per e-mail

Cc.: de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie voor Sociale Zaken
en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Datum
23 november 2020

Ons Kenmerk
20-134/TE/MB/dt

Betreft / Onderwerp
Richtlijn toereikende minimumlonen in de Europese Unie

Mobielnummer
06 - 22510113

E-mail contactpersoon
[Marjolijn .Bulk@fnv.nl](mailto:Marjolijn.Bulk@fnv.nl)

Bijlage(n)
-

Geachte heer Koolmees,

De Europese Commissie presenteerde op 28 oktober jl. haar voorstel voor een richtlijn "betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie" (COM (2020) 682). De Europese Commissie benadrukt dat teveel werkenden geen toereikend minimumloon betaald krijgen en risico lopen op armoede (9,4% EU breed). 70% van de mensen die het wettelijk minimumloon verdienen, hebben moeite om rond te kunnen komen. In Nederland moeten ruim 2 miljoen werkenden het zien te redden van een uurloon van minder dan 14 euro per uur (het niveau van de Europese armoede indicator). Dat ruim 2 miljoen hardwerkende Nederlanders te weinig verdienen om fatsoenlijk van te kunnen leven is onacceptabel. FNV vraagt u daarom het richtlijnvoorstel te steunen en in Nederland werk te maken van een leefbaar loon voor alle werkenden.

Criteria leefbaar loon

De Europese Commissie benadrukt dat de bevoegdheid om het niveau van de (wettelijke) minimumlonen vast te stellen bij de lidstaten ligt. Met het kabinet en werkgevers onderschrijft FNV dit.

De Commissie definieert wél een aantal heldere criteria die de lidstaten moeten gebruiken bij het vaststellen, evalueren en bijstellen van hun wettelijke minimumlonen.

FNV hecht veel belang aan deze criteria om waardige arbeids- en levensomstandigheden, sociale cohesie en opwaartse convergentie in de lidstaten te borgen. Voor de ruim 2 miljoen hardwerkende Nederlanders die nu moeite hebben om rond te komen, is dit uitgangspunt een belangrijke stap vooruit. Dat is ook waarom we als FNV op nationaal niveau al jaren strijd voeren voor een verhoging van het minimumloon naar tenminste 14 euro per uur.

De FNV vindt het dan ook betreurenswaardig dat het kabinet de richtlijn met name beschouwt als een instrument voor andere lidstaten, want ook in Nederland hebben we heel wat te winnen als we voortvarend met de Europese richtlijn aan de slag gaan.

In de eerste plaats draagt deze richtlijn bij aan een concrete verbetering van de inkomenspositie van vele werkenden in Nederland. Het Europese voorstel geldt bovendien voor alle werkenden. Een belangrijke verbetering voor de vele afhankelijke zzp-ers en platformwerkenden die op dit moment geen leefbaar loon hebben.

Daarnaast draagt het voorstel van de Europese Commissie bij aan een gelijk speelveld op de Europese arbeidsmarkt. Het uitgangspunt van opwaartse convergentie en het feit dat er in elke lidstaat een toereikend en dus leefbaar loon moet worden betaald, werpt een belangrijke dam op tegen concurrentie op arbeidskosten. Dit voorkomt dat Europese werkenden tegen elkaar worden uitgespeeld en slachtoffer worden van schimmige constructies om loonkosten te omzeilen. Een stap in de goede richting om de misstanden bij - en uitbuiting van - arbeidsmigranten een halt toe te roepen.

Cao-loon bij overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten

Het Commissievoorstel bepaalt ook dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat ondernemers bij de uitvoering van overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten zich houden aan de lonen die zijn vastgesteld in collectieve arbeidsovereenkomsten die van toepassing zijn op de betrokken sector en het betrokken geografische gebied. FNV vindt deze bepaling van groot belang omdat we dagelijks merken hoe de harde concurrentie voor dergelijke opdrachten ertoe leidt dat bedrijven in de keten zich gedwongen zien mee te gaan in een race naar beneden waarin bedrijven concurreren op arbeidskosten in plaats van kwaliteit. De richtlijn stelt daar nu paal en perk aan: het desbetreffende cao-loon moet gelden voor alle werkenden in de keten.

Actieplan ter bevordering collectieve onderhandelingen

Vrije, autonome collectieve onderhandelingen zijn het beste middel zijn voor fatsoenlijke lonen en goede arbeidsomstandigheden. Maar cao-dekkingsgraden laten in de meeste lidstaten een neerwaartse trend zien. Ook in Nederland is dit het geval.

De Commissie stelt daarom voor dat die lidstaten waar de cao-dekkingsgraad minder dan 70% van de beroepsbevolking bedraagt, een actieplan moeten opstellen ter bevordering van collectief onderhandelen.

FNV vindt het belangrijk dat het kabinet ook dit punt uit de richtlijn actief oppakt en met sociale partners een actieplan opstelt om te borgen dat de cao-dekkingsgraad in Nederland boven de 70% blijft en bevordert dat onafhankelijke vakbonden in autonome onderhandelingen cao's afsluiten (in overeenstemming met de huidige verplichtingen van de overheid onder ILO-Verdrag C154, deel II). Collectieve afspraken bevorderen immers evenwichtige arbeidsverhoudingen die kunnen rekenen op breed draagvlak en de daarmee gepaard gaande arbeidsrust en vormen zo een belangrijke randvoorwaarde voor een positieve sociaaleconomische ontwikkeling.

Afsluiting

FNV vindt de richtlijn "betreffende toereikende minimumlonen" een belangrijk signaal naar de lidstaten dat iedere werkende in de Europese Unie recht heeft op een leefbaar minimumloon, immers werkenden zijn de ruggengraat van de economie.

De richtlijn streeft naar opwaartse convergentie en een leefbaar loon, de Commissie benadrukt dat lidstaten zouden moeten streven naar een minimumloon ter hoogte van 60% bruto

mediaanloon of 50% bruto gemiddeld loon. Ook in Nederland is deze norm nog lang niet bereikt. FNV ziet deze richtlijn daarom als een belangrijke steun in de rug voor onze nationale vakbondseis van een wettelijk minimumloon van 14 euro!

Wij vragen u daarom deze richtlijn te steunen en aan te grijpen om voortvarend aan de slag te gaan in Nederland om voor iedere werkende een leefbaar loon te realiseren en autonome onderhandelingen tussen representatieve sociale partners te bevorderen!

Met vriendelijke groeten,

Tuur Elzinga
Vicevoorzitter FNV

Zakaria Boufangacha
Arbeidsvoorwaardencoördinator FNV